

Equipement intérieur d'une habitation

Parijs/Paris (FR)

Charlotte Perriand, Le Corbusier en/and Pierre Jeanneret

Inrichting van een woning/
Furnishing of a home: toonkamer
voor de Salon d'Automne, Grand
Palais, Parijs, 1929 / showroom for
the Salon d'Automne, Grand Palais,
Paris, 1929

Initiatief/Initiative: Le Corbusier,
Pierre Jeanneret, Charlotte Perriand
Financiering/Funding: Thonet
Frères, Parijs/Paris

Uitvoering/Execution: Thonet
Frères, Parijs/Paris; Hans Gautschi,
Zürich/Zurich; Jacques Labadie,
Parijs/Paris; La compagnie
continentale Simmons, Saint-
Ouen; Charles Blanc, Parijs/Paris

Vloeroppervlak/Floor area: 90 m²
Materialen en kleuren/Materials
and colours: Wanden: glazen
bouwstenen (borstwering),
horizontaal venster met

schuiframen; Vloer: blauwe glazen
tegels (badkamer), porseleinen
tegels (keuken), grote groene
matglazen tegels (overig); Plafond:
in het lage gedeelte geëst glazen
panelen in een metalen ophang-
frame met daarboven gelijkmatige
verlichting, elektrische ventilator in
de keuken / Walls: glass bricks
(lower section), horizontal sliding
window; Floor: blue glass tiles
(bathroom), porcelain tiles
(kitchen), large green frosted glass
tiles (diverse); Ceiling: in the lower
section, etched glass panels in a
metal suspension frame uniformly
illuminated from above, and an
electric fan in the kitchen
Meubels/Furniture: ca. 47 kasten
(*casiers métalliques*) met
verchromde metaalprofielen en

metalen beplating (wit, lichtblauw,
donkerbruin, rood) en
schuifpanelen (transparant,
translucent, spiegelglas, gepolijst
metaal); cilindervormige,
aluminium douchebad met
schuifdeur; eenpersoons- en
tweepersoonsbed; krukje (*tabouret
salle de bains*); leunstoel (*fauteuil
à dossier basculant*), kleine
clubfauteuil (*siège grand confort*),
grote clubfauteuil (*siège grand
confort*), *chaise longue basculante*,
tafel (table dalle polie), *tafel (table
en tubes d'avion)* (Le Corbusier,
Pierre Jeanneret, Charlotte
Perriand); draaistoel met leuning
(*fauteuil pivotant*, Charlotte
Perriand) / about 47 cupboards
(*casiers métalliques*) with chromed
metal profiles and metal plating

(white, light blue, dark brown, red)
and sliding panels (transparent,
translucent, mirror glass, polished
metal); cylindrical, aluminium
shower cabin with sliding door;
single and double bed; stool
(*tabouret salle de bains*); armchair
(*fauteuil à dossier basculant*),
small club chair (*siège grand
confort*), large club chair (*siège
grand confort*), *chaise longue
basculante*, table (*table dalle
polie*), table (*table en tubes
d'avion*) (Le Corbusier, Pierre
Jeanneret, Charlotte Perriand);
swivel chair with backrest (*fauteuil
pivotant*, Charlotte Perriand)
Tentoonstelling/Exhibition: 3
november 1929 – 22 december
1929 / 3 November – 22 December,
1929

Bronnen/Sources:
Willy Boesiger, *Le Corbusier und
Pierre Jeanneret, Ihr gesamtes Werk
von 1929-1934* (Zürich/Zurich:
Verlag Dr.H. Girsberger, 1935)
Kenneth Frampton, *Le Corbusier*
(Londen/London: Thames &
Hudson, 2001)
Arthur Rüegg, *Le Corbusier
Furniture and Interiors* (Zürich/
Zurich: Scheidegger & Spiess,
2012), 286-289
Mary McLeod (red./ed.), *Charlotte
Perriand: An Art of Living* (New
York: Harry N. Abrams Publishers,
2003)

Met de komst van Charlotte Perriand in de Parijse studio van Le Corbusier en Pierre Jeanneret in 1927, startten de drie ontwerpers de ontwikkeling van een reeks meubelontwerpen. De ontwerpen werden vanaf 1928 getoond op de Salon d'Automne. Deze jaarlijkse kunsttentoonstelling, begonnen in 1903 en tot de dag van vandaag in Parijs gehouden, had vooral in de eerste decennia van haar bestaan een grote reputatie als verzamelpunt van de nieuwste ontwikkelingen in de beeldende kunst en architectuur.

In de periode voor 1928 richtten Le Corbusier en Jeanneret hun ontwerpen in met *readymades*, onder andere met de altijd aanwezige Thonet-stoelen. In 1928 verschenen de eerste eigen meubels in de interieurs van onder andere Villa Church. In 1929 maakte het drietal een grote installatie op de Salon d'Automne waar in een door Perriand ontworpen, stralend puristisch interieur de hele reeks tot dan toe ontwikkelde meubelstukken getoond werd.

De wanden en plafonds van de ruimte waren gemaakt van staal en glas. Aan een zijde werd een gevel geplaatst van stalen kozijnen en glazen bouwstenen.

Stalen kasten, de *casiers standards*, deelden de ruimte in in een grote en hoge woonruimte en een reeks kleine, lagere kabinetten die als slaapkamer, badkamer, keuken en werkkamer fungeerden. Het glimmende staal, chroom en glas van de wanden, plafonds en kasten contrasteerde met de zachte leren bekleding van de stoelen en de vachten op het bed. Een opvallend element in het orthogonale interieur was de vrijstaande, cilindrische douchecabine, de meest letterlijke uitwerking van de machine-esthetiek die alle meubelontwerpen kenmerkte. Te zien waren onder andere de *siège grand confort*, de op een standaard veldstoel van het Britse leger geïnspireerde *petit fauteuil à dossier basculant*, de *table en tubes d'avion*, en als meest complexe ontwerp, de chaise longue.

De modulaire, verplaatsbare en veranderbare kastelementen die in de grote open ruimte als ruimteverdelers dienst doen, vormden het meest vernieuwende aspect van de opstelling. Het zijn echter juist de zitmeubels en tafels die 85 jaar na dato de status van onaan-tastbare klassiekers hebben gekregen. Perriand bleef aan de ontwikkeling van modulaire kastsystemen werken, ook na haar vertrek uit het bureau van Le Corbusier in 1937. Later werkte zij opnieuw samen met Le Corbusier aan het ontwerp van het interieur van de woningen in de Unité d'Habitation te Marseille. Toen was de machine-esthetiek al lang en breed door zowel Le Corbusier als Perriand ingewisseld voor een meer rustieke, organische stijl, uitgevoerd in hout en bont lakwerk. (dvg)

With the arrival of Charlotte Perriand in the Parisian studio of Le Corbusier and Pierre Jeanneret in 1927, the three designers began to develop a series of furniture designs. The designs were exhibited at the Salon d'Automne beginning in 1928. This annual art exhibition, which started in 1903 and still takes place in Paris, had a great reputation as a collection point for the latest developments in the visual arts and architecture, especially in the first decades of its existence.

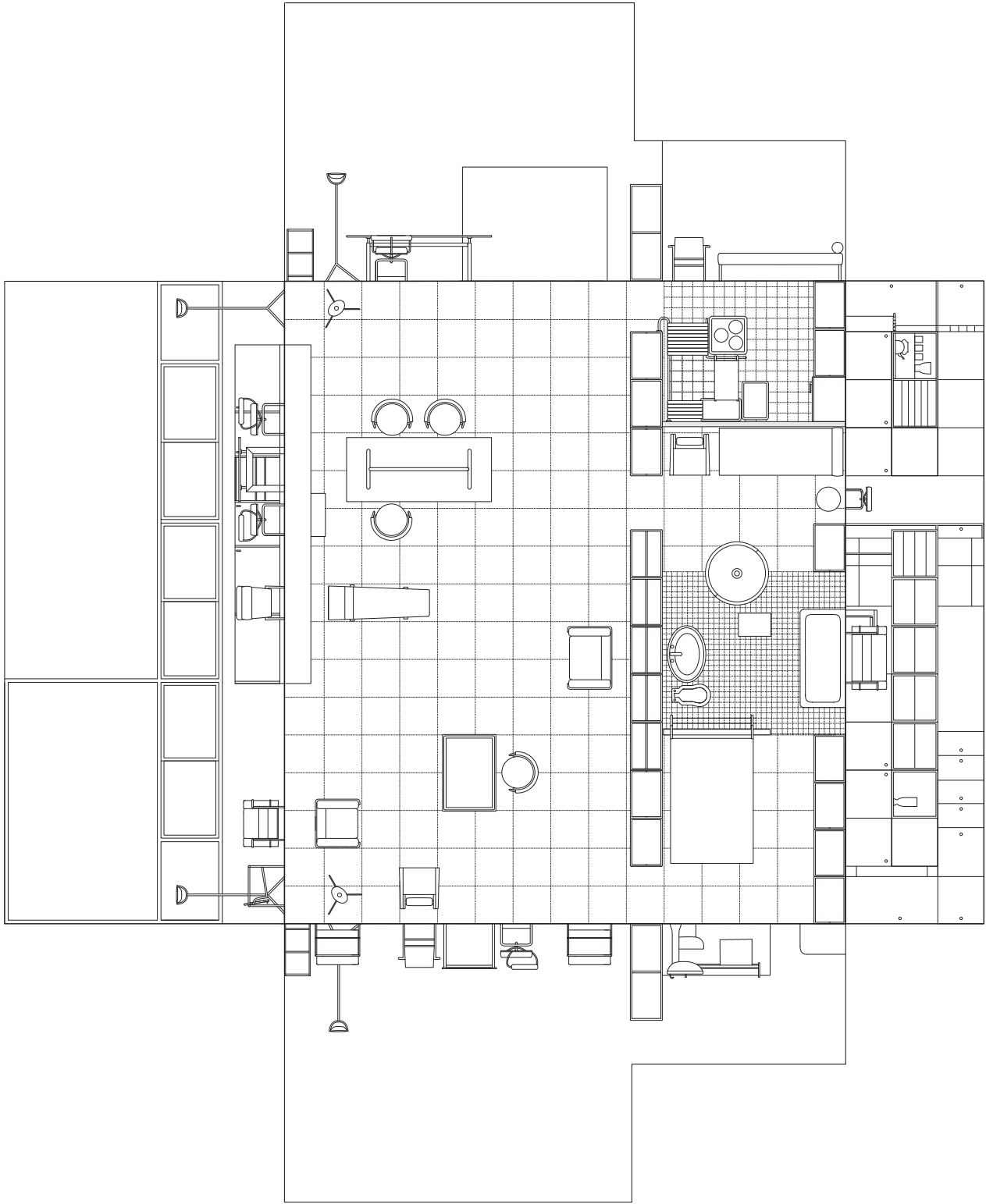
Before 1928, Le Corbusier and Jeanneret had furnished their designs with readymades, including the ubiquitous Thonet chairs. In 1928, the first furniture of their own design appeared in the interiors of Villa Church and elsewhere. In 1929, the trio made a large installation at the Salon d'Automne, where the entire series of furniture that they had developed up to that point was exhibited, in a radiant and purist interior designed by Perriand.

The walls and ceilings of the space were made of steel and glass. A façade of steel frames and glass bricks was placed on one side.

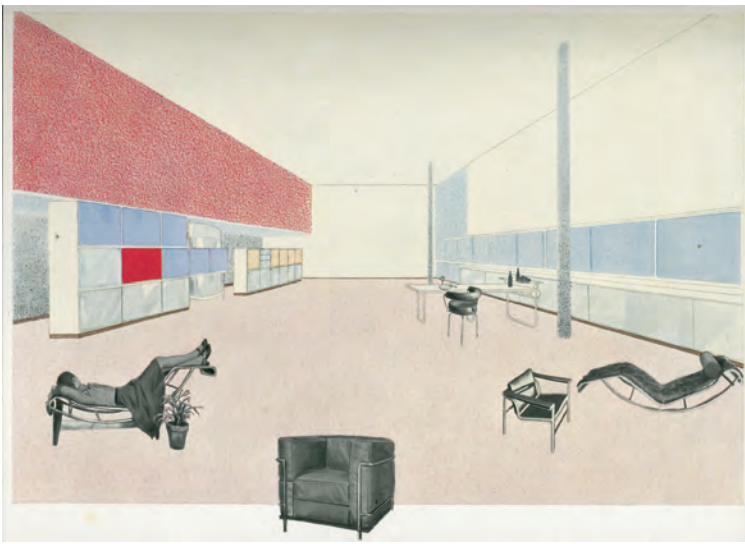
Steel cabinets, the *casiers standards*, divided the space into a large high living space, and a series of small, lower cabinets that functioned as bedroom, bathroom, kitchen and office. The gleaming steel, chrome and glass of the walls, ceilings and cabinets contrasted with the soft leather seat covers and furs on the bed. A striking feature of the orthogonal interior was the freestanding cylindrical shower cabin, which was the most literal interpretation of the machine aesthetic that characterized all of the furniture designs. On view here were the *siège grand confort*, the *petit fauteuil à dossier basculant* (inspired by a standard field chair of the British army), the *table en tubes d'avion* and the chaise longue, which was the most complex design.

The modular, movable and changeable cabinet elements that served as space dividers in the large open space formed the most innovative aspect of the arrangement. But 85 years later, it is the seating and the tables that have received the status of unassailable classics. Perriand continued to work on the development of modular cabinet systems, even after her departure from Le Corbusier's studio in 1937. Later, she again worked with Le Corbusier in designing the interior of the homes in the Unité d'Habitation in Marseilles. By that time, both Le Corbusier and Perriand had long since exchanged the machine aesthetic for a more rustic, organic style, implemented in wood and colourful paintwork. (dvg)

Inrichting van een woning, Salon d'Automne, 1929
Furnishing of a home, Salon d'Automne, 1929

Presentatietekening met foto-
montage
Presentation drawing with photo-
montage

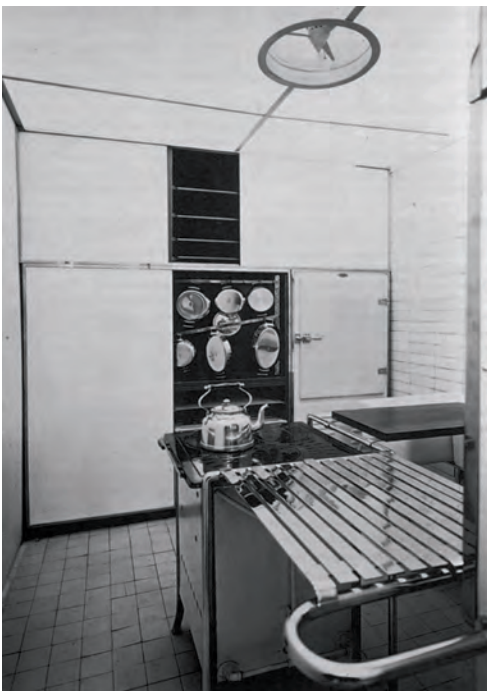

Tafel LC6, Le Corbusier
LC6 table, Le Corbusier

Keuken
Kitchen

Metalen kastensysteem
Metal cabinet system

Badkamer met halfhoge
afscheiding naar slaapruijnte
Bathroom with half-height
separation from the sleeping area